

Samen zijn we
goed op weg.

**JAARSTUKKEN
2019**

de Onderlingen
verzekeren • bankieren • hypotheeken

Goed voor elkaar.

INHOUD

1.	Verslag van de directie.....	3
1.1	De Onderlingen	3
1.2	Organisatie en werkzaamheden 2019.....	3
1.3	Herverzekering.....	4
1.4	Resultaat	5
1.5	Deelnemingen	6
1.6	Risicomangement en Compliance	6
1.7	Gedragscodes	11
1.8	Maatschappelijke aspecten.....	12
1.9	Gebeurtenissen na balansdatum	13
1.10	Toekomstverwachtingen en dankwoord	13
2.	Verslag Raad van Commissarissen	15
3.	Jaarrekening.....	17
3.1	Algemeen	17
3.2	Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	18
3.3	Balans per 31 december 2019.....	24
3.4	Winst- en Verliesrekening Over 2019	26
3.5	Kasstroomoverzicht.....	28
3.6	Toelichting op de balans per 31 december 2019	29
3.7	Toelichting op de winst- en verliesrekening over boekjaar 2019	37
3.8	Solvency II	42
4.	Overige informatie	45
5.	Overige gegevens.....	46
	Controle verklaring onafhankelijke Accountant	47

1. VERSLAG VAN DE DIRECTIE

1.1 DE ONDERLINGEN

Het doel van de Onderlinge Verzekeringsmaatschappij De Onderlingen U.A. (vanaf hier De Onderlingen) is het met haar leden en ten behoeve van haar leden op onderlinge grondslag sluiten van brandverzekeringen, bemiddelen in andere schadeverzekeringen en het verlenen van overige financiële diensten. Winst is voor De Onderlingen een middel en geen doel.

De doelgroepen van De Onderlingen zijn particulieren, agrarische ondernemers en het midden- en kleinbedrijf (waaronder ZZP'ers). Het primaire werkgebied van De Onderlingen is de provincie Zuid-Holland en Utrecht en dan specifiek de Krimpener- en Lopikerwaard.

Alle polishouders met een brandverzekering van De Onderlingen zijn ook automatisch lid van De Onderlingen.

De Onderlingen is van nature – en ingegeven vanuit de Onderlinge gedachte door haar leden - een risicomijdende verzekeraar. Op meerdere terreinen zien we dit terug bijvoorbeeld op het gebied van gewenst kapitaal, strategie op beleggingen, maar ook in het herverzekeringscontract. De grondgedachte daarbij is het eigen vermogen te beschermen en (aanzienlijke) risico's 'buiten de deur' te houden.

1.2 ORGANISATIE EN WERKZAAMHEDEN 2019

ORGANISATIE

De Onderlingen kent al jaren – en dus ook in 2019 - een structuur met een directie en een Raad van Commissarissen. De directie bepaalt het bedrijfsbeleid en voert dat ook uit. De Raad van Commissarissen houdt daar toezicht op. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen De Onderlingen en een afvaardiging van de leden is vertegenwoordigd in de Ledenraad. De organisatiestructuur van De Onderlingen is in de basis in 2019 ongewijzigd gebleven. Wel heeft er een wijziging plaatsgevonden in de directie. De Financieel directeur M. Boven is op 1 oktober 2019 afgetreden en is half november vervangen door P. den Ouden.

De directie hecht veel waarde aan de vergaderingen met de Ledenraad. De Ledenraad - waarvan de deelnemers zelf ook klant zijn van De Onderlingen – voorzien de directie van waardevolle informatie en inzichten welke de directie weer kan gebruiken in haar beleidskeuzes.

De directie is positief over de interactie met de Raad van Commissarissen en de samenwerking tussen de directieleden onderling (jaarlijks, eens in de 3 jaar ook met externe ondersteuning, doet de Raad van Commissarissen een zelfevaluatie).

De jaarrekening over het boekjaar 2019 is opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de directie. Bij De Onderlingen wordt decharge verleend door de Ledenraad van De Onderlingen, die een financiële commissie heeft ingericht ter voorbereiding daarvan.

WERKZAAMHEDEN 2019

In 2019 is De Onderlingen begonnen met het inzetten van een mobiel kantoor. Dit kantoor staat wekelijks op markten in het werkgebied van De Onderlingen. Deze markten zijn: Alblasterdam, Oudewater en Bergambacht. Op deze wijze willen wij nog meer (potentiële) klanten bereiken.

Er heeft een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar de optimale herverzekervorm voor De Onderlingen. Duidelijk is dat de Onderlingen, door structureel afnemende schadelast die we met elkaar realiseren, de komende jaren kansen heeft haar rentabiliteit op dit vlak verder te verbeteren. Voor het jaar 2020 zal het herverzekeringscontract worden aangepast, in de volgende paragraaf gaan we hier verder op in.

In 2019 is de buitendienst gewijzigd, hiervoor zijn twee ervaren buitendienst medewerkers aangetrokken. Eén medewerker is een agrarisch specialist en de andere medewerker is gespecialiseerd in het verzekeren van rieten daken. Op deze wijze kunnen wij onze dienstverlening in deze specialistische doelgroepen verder uitbreiden. De directie is verheugd dat dit een bijdrage levert aan de kwaliteit van de dienstverlening aan onze leden en aan groei van de omzet.

In 2019 heeft De Onderlingen ook een start gemaakt met de bredere dienstverlening richting onze leden. Daar waar mogelijk en wenselijk kunnen wij onze leden ondersteunen, bijvoorbeeld op het gebied van schade en preventie. Voor schade hebben wij een 24 uur service. Wij proberen snel ter plekke te zijn bij grote brandschades om het lid bij te staan in de schadeafwikkeling. Met inspecties en blusmiddelen ondersteunen wij onze leden met de preventie.

Verder hebben wij in 2019 premiestelling en voorwaarden verder geüniformeerd en hebben wij verdere voorbereidingen getroffen om de komende periode stappen te kunnen gaan maken op het gebied van de digitale communicatie met onze leden.

In 2019 is er verder onderzoek verricht inzake het voornemen om de kantoorautomatisering te gaan uitbesteden. In 2020 zullen we dit verder vorm gaan geven.

1.3 HERVERZEKERING

Ter bescherming van het eigen vermogen en ter afdekking van verzekerde risico's heeft De Onderlingen een herverzekeringscontract. De Onderlingen heeft haar herverzekering ondergebracht bij (eveneens een onderlinge verzekeraar) de SOBH. De SOBH keerde in 2019 voor de 3^e keer in haar bestaan een deel van haar positieve exploitatieresultaat uit aan de leden (De Onderlingen is dus lid). In 2019 ging dit om een bedrag van € 24.933 (2018: € 103.459).

Dit contract was in 2019, net als in 2018, een Quota Share contract met een eigen behoud van 30% en een stop loss van 130%. Dit contract is – passend bij de filosofie van De Onderlingen – behoudend van aard. Een beperkt eigen risico en een stop loss zorgen voor beperkte risico's voor De Onderlingen.

Voor 2020 is het herverzekeringscontract gewijzigd. Het contract is in 2020 eveneens een Quota Share contract, echter, het eigen behoud is 40% geworden met een stop loss van 110%. Met dit contract blijft De Onderlingen de verzekeringsrisico's goed overzien en nut het bedrijfseconomische potentieel van onze lage schaderatio beter uit.

1.4 RESULTAAT

Het jaar 2019 kent een zeer laag uitgekeerd schadebedrag. De Onderlingen heeft de afgelopen jaren met de leden veel gedaan aan preventie en afscheid genomen van risicovolle objecten, hetgeen conform onze strategie bijdraagt aan een laag schadebedrag (en voorkomen van leed). Dit jaar is het echter zo laag dat we een deel toe moeten schrijven aan 'het lot.

We zijn blij dat we als onderlinge verzekeraar onze toegevoegde waarde hebben kunnen laten zien aan onze leden. Dankzij de schadeontwikkelingen het boekjaar 2019 met een mooi positief exploitatieresultaat af kunnen sluiten. Het resultaat in 2019 is € 688.377 (2018: € 326.036).

OPBRENGSTEN

De bruto-premie is in 2019 uitgekomen op € 3.006.074 en is daarmee 2,6% toegenomen ten opzichte van 2018 (€ 2.929.199). De directie is verheugd dat na een aantal jaren premiedaling een stijging is gerealiseerd. Ondanks het feit dat het aantal leden licht is gedaald, is de gemiddelde verzekerde som harder gegroeid dan het premieverlies op de uittredende leden. De afname van het aantal leden van De Onderlingen is al een aantal jaren gaande. Met enige voorzichtigheid is zichtbaar dat de dalende lijn om aan het buigen is naar een stabiele lijn.

Het resultaat uit bemiddeling is in 2019 uitgekomen op € 674.205 een, ten opzichte van 2018, stijging van 2,0% (2018: € 660.725). We zien meer provisie-opbrengsten op de varia portefeuille, maar een afname van de inkomsten uit de Regiobank. De Onderlingen verwacht dat de komende jaren de druk op provisie verder toe zal nemen, maar dat we toch een stijgende lijn in de bemiddelings-inkomsten in de varia portefeuille zullen zien.

SCHADE & KOSTEN

Het totaal uitgekeerde schadebedrag, zonder rekening te houden met herverzekering, was in 2019 € 464.759. Dit is aanzienlijk lager dan 2018 (€ 993.765). De storm van 18 januari 2018 heeft daar een belangrijke rol in gespeeld. De directie is verheugd om te zien dat het jaren geleden ingezette beleid om de schadelast, met elkaar en voor elkaar, te reduceren haar vruchten lijkt af te werpen. Dat draagt bij aan de financiële stabiliteit van De Onderlingen en is dus uiteindelijk goed voor onze leden.

De bedrijfskosten waren in 2019 0,3% lager dan in 2018.

SOLVABILITEIT

De solvabiliteit per 31 december 2019 is met 239% (na premierestitutie) boven de interne norm en de wettelijke vereisten. De directie is content met de huidige stand van het eigen vermogen.

Voor 2020 verwacht de directie geen bijzondere financieringsvraagstuk te hebben en zal de kasstroom, naar verwachting, ruim voldoende zijn.

1.5 DEELNEMINGEN

De Belangenbehartiging De Waarden B.V. is in 2019 geliquideerd. Het doel van de organisatie was bereikt (en de middelen zijn uitgekeerd aan de oud leden van De Waarden). In 2019 heeft de Belangenbehartiging De Waarden B.V. een grote financiële bijdrage gedaan aan een speeltuin in Cabauw. Met deze gift zijn de middelen dan ook conform de doelstelling besteed.

De Belangenbehartiging Lek & IJssel heeft in 2019 grote financiële bijdragen gedaan aan muziekverenigingen en het Steekmuseum Krimpenerwaard. Het vermogen van de Belangenbehartiging Lek & IJssel is eind 2019 nihil. In 2020 is het voornemen om de Belangenbehartiging Lek & IJssel te liquideren. Ook bij deze organisatie is het doel bereikt.

1.6 RISICOMANAGEMENT EN COMPLIANCE

COMPLIANCE

De externe compliance functie heeft als taak om nieuwe wet- en regelgeving tijdig te signaleren en te initiëren dat deze geïmplementeerd wordt. De wettelijk verplichte interne auditfunctie is ingericht en heeft tot taak te beoordelen of de interne beheersmaatregelen in opzet, bestaan en werking effectief zijn. De wet op het financieel toezicht schrijft voor dat er beleid is over het risicomanagementsysteem dat procedures en maatregelen omvat. De compliance functie ziet erop toe dat aan deze wettelijke eis invulling wordt gegeven en ondersteunt de directie bij het opstellen van beleid

In 2019 heeft De Onderlingen zich (niet limitatief) weer bezig gehouden met de volgende belangrijke compliance onderwerpen:

- In 2019 heeft de directie diverse beleidsdocumenten over risicobeheersing opgesteld ook goedgekeurd. Het compliance thema risicobeheersing is ten opzichte van de vorige periode verbeterd.
- Door o.a. de oplevering van het informatiebeveiligingsbeleid, update van afspraken met Novulo en initiatieven over uitbesteding van de kantoorautomatisering is er sprake van een verbetering van de beheersing van de IT risico's.
- In 2019 heeft de directie ieder half jaar de compliance- en risk documenten besproken met de Raad van Commissarissen.

RISICOMANAGEMENT

Risicomanagementvisie

De Onderlingen kent ledenverzekerden en bemiddelingsklanten. Het doel is niet om tot een winstmaximalisatie te komen maar juist om de ledenverzekerden een goede prijs-kwaliteitverhouding te bieden met daarbij een hoge mate van dienstverlening.

Naast het uiteraard voldoen aan wet- en regelgeving is risicomanagement ook ingericht om risico's die De Onderlingen loopt, in kaart te hebben en daarvoor De Onderlingen passende beheersmaatregelen op te hebben. De Onderlingen besteedt aandacht en zorg aan een bedrijfsbrede, uniforme en integrale beheersing van risico's die zijn verbonden aan de aard van de maatschappij als schadeverzekeraar.

Het risicobeleid van De Onderlingen wordt door de Raad van Commissarissen vastgesteld en waar nodig bijgesteld. Zij monitort de uitvoering door de directie en draagt er zorg voor dat het risicobeheer zodanig is ingericht dat de Raad van Commissarissen tijdig op de hoogte is van materiële risico's die de maatschappij loopt, zodat deze beheerst kunnen worden.

Risicobereidheid

De (financiële) bescherming van de ledenverzekerden bij calamiteiten en onvoorziene omstandigheden is de belangrijkste doelstelling van onze coöperatieve maatschappij. De maatschappij streeft daarom naar langjarige continuïteit, waarbij in de slechts denkbare omstandigheden de maatschappij nog minimaal 3 jaar kan opereren. De maatschappij heeft de risicobereidheid vertaald naar strengere interne solvabiliteitseisen dan de wettelijk geldende solvabiliteitseisen. Dit resulteert dan ook in een behoudende positie ten aanzien van de te lopen strategische, tactische en operationele risico's. De directie hanteert hiervoor een risicomanagementsysteem waarbij alle risico's in beeld zijn en beheerst worden dan wel eventuele restrisco's weloverwogen geaccepteerd worden.

Solvency II Basic

Het toegepaste risicomanagement is geënt op Solvency II Basic en de daarmee samenhangende richtlijnen. Deze richtlijnen vertalen zich in governance, risicomanagement en kapitaalbeheer van de maatschappij. De maatschappij geeft volledig invulling aan de Solvency II Basic aspecten.

Governance

De directie is verantwoordelijk voor de risicobeheersing van de maatschappij. Minimaal jaarlijks wordt het risicobeheer geëvalueerd en zo nodig aangepast. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het risicobeheer en adviseert de directie hierover. De werkzaamheden van de sleutelfuncties worden jaarlijks vooraf afgestemd met de directie en de Raad van Commissarissen.

Het risicomanagement kent drie "verdedigingslijnen" (3 lines of defence model). Binnen de eerste verdedigingslijn is er sprake van adequate en efficiënte processen om de uit de strategie voortkomende en bijkomende risico's het hoofd te bieden. Dit gebeurt aan de hand van de vooraf vastgestelde risicobereidheid (normen) van de maatschappij. Voor deze kwalitatieve risicovaststelling maakt de maatschappij gebruik van een risicoanalyse model, dat is ontwikkeld door De Nederlandsche Bank. Voor de kwantitatieve risicobeoordeling wordt gebruik gemaakt van het standaardformulier. Dit berekent aan de hand van standaardformules een minimum noodzakelijke kapitaal eis (solvabiliteitsnorm). De maatschappij acht dit model passend voor het type risico waaraan zij is blootgesteld.

De tweede verdedigingslijn wordt ingevuld door de sleutelfuncties van risicomanagement en compliance. De risicomanagementfunctie is verantwoordelijk voor het aansporen en uitdagen van adequaat risicomanagement in de gehele organisatie. De compliance functie gaat na of bij de initiatie, implementatie en uitvoering van de strategie de geldende wet- en regelgeving nagekomen wordt.

De derde verdedigingslijn betreft de sleutelfunctie van de interne audit. De interne auditfunctie is verantwoordelijk voor het leveren van aanvullende zekerheid door onafhankelijk de effectiviteit van

controlemaatregelen te toetsen en te monitoren. De auditfunctie binnen De Onderlingen is uitbesteed aan een onafhankelijke derde.

De belangrijkste risico's

Onderstaand volgt de beschrijving van de belangrijkste risico's en de wijze waarop de risico's worden beheerst. De risico's zijn geclassificeerd conform de Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM) van de Nederlandsche Bank. Het gaat te ver om de gehele FIRM- inventarisatie op te nemen in dit verslag. We benoemen de (in de ogen van de directie) belangrijkste punten.

Het grootste risico, vanuit de solvabiliteitskapitaal berekening, maar ook vanuit het eigen risicoregister, voor De Onderlingen ligt op de marktrisico's en verzekeringstechnische risico's.

De deelneming in de SOM is daarin een belangrijke variabele. Doordat we twee jaar geleden de omvang van de deelneming afgebouwd hebben is het risico beheersbaarder geworden.

Het verzekeringstechnische risico is (in omvang) voor De Onderlingen het tweede grootste risico. Dit risico is inherent aan het zijn van verzekeraar. Dit risico wordt gemitigeerd door een behoudend herverzekeringscontract, een Quota Share contract met een eigen behoud van 30%, die aan de bovenkant afgetopt is door een stop loss van 130% van de eigen behoud premie (in 2020 wordt het eigen behoud 40% met een stop loss van 110%). Alhoewel de schadelastcijfers van De Onderlingen een positieve ontwikkeling laten zien is het statistisch altijd mogelijk dat de stop loss een keer geraakt wordt. Dit kan bij een exceptioneel grote storm of bij een aantal grote branden het geval zijn. Het maximale risico in de begroting voor het nieuwe jaar indien de stop loss geraakt zou worden, bedraagt afgerond een resultaat van € 722.000 negatief (2019: € 649.000 negatief). In het kapitaalbeleid is rekening gehouden met deze statistische mogelijkheid. De Onderlingen heeft rekening gehouden met een buffer waarbij drie achtereenvolgende jaren het raken van de stop loss nog gedragen kan worden.

PRIJSRISICO'S

Valutarisico

De Onderlingen doet – en kent – geen transacties in vreemde valuta.

Matching-/renterisico

Dit betreft het risico als gevolg van het niet gematcht zijn van activa en passiva (inclusief off-balanceposten) dan wel inkomsten en uitgaven in termen van rentevoet, valuta, liquiditeit typische looptijden en gevoeligheid voor ontwikkeling in prijspeil. Het matchingsrisico bij de maatschappij is laag. De Onderlingen heeft geen rentegevoelige activa die voor een langere periode lopen. Middelen zijn direct opvraagbaar.

Marktrisico's

Dit betreft het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een (handels-) portefeuille. Dit risico is binnen De Onderlingen deels aanwezig.

De Onderlingen heeft ultimo 2019 de volgende beleggingen: verhuurpanden, edelmetalen en een deelneming in de SOM. De waardevermindering (of vermeerdering) van de panden loopt door de boeken (taxatie eens per 2 jaar) en is qua omvang te overzien. Deze panden zijn wel beperkt verhandelbaar (mede gezien dat De

Onderlingen zelf ook deels gevestigd is in deze panden). Het pand in Benschop is in 2019 verkocht, een (klein) deel van het oorspronkelijke pand huurt De Onderlingen nu van de nieuwe eigenaar. In 2018 is voor het eerst een positie in edelmetalen aangekocht. Het beleggen in edelmetalen en vooral goud wordt gezien als een relatief veilige haven in tijden van (grote) maatschappelijke onrust of rampen. Het beschermt tegen inflatie en zal nooit geheel zijn waarde verliezen.

De deelneming in de SOM is afhankelijk van de vermogenspositie van de SOM en die gedraagt zich constant. Het beleid omtrent beleggingen is vastgelegd in het beleggingsbeleid. Hierbij is rekening gehouden met voldoende spreiding in de risico's.

Kredietrisico's

Dit betreft het risico dat een tegenpartij contractuele of andere overeengekomen verplichtingen (waaronder verstrekte kredieten, leningen, vorderingen, ontvangen garanties) niet nakomt, al dan niet als gevolg van het aan restricties onderhevig zijn van buitenlandse betalingen.

Het grootste risico voor De Onderlingen is de kans dat de verzekeraars (en herverzekeraar) niet meer voldoen aan zijn of haar verplichting richting De Onderlingen. Er zijn contractuele afspraken gemaakt met grote professionele verzekeraars en herverzekeraars. De kans dat deze niet meer aan hun contractuele verplichtingen kunnen voldoen is erg klein. Er wordt op toegezien dat de vorderingen niet te hoog oplopen. De herverzekeraar wordt periodiek specifiek beoordeeld op de vermogenspositie (financiële stabiliteit).

Liquiditeitsrisico

De kasstroom bij De Onderlingen is voorspelbaar. Opbrengsten komen uit de brandpremie en zorgen aan het begin van het jaar voor overvloedige liquiditeit (die afloopt gedurende het jaar). Daarnaast heeft De Onderlingen voldoende direct opvraagbare middelen om eventuele tekorten aan te vullen. Er is geen grote investeringsagenda die liquiditeit vereist. In geval van grote schades zijn deze herverzekerd en komt de liquiditeitsstroom van de herverzekeraar. De eerste stroom tot aan stop loss kan De Onderlingen qua liquiditeit zelfstandig opvangen vanuit regulier beschikbare liquide middelen.

Kasstroomrisico

Het kasstroomrisico bestaat uit fluctuaties in de kasstroom ten aanzien van het renterisico op deposito's en liquiditeiten. Dit is een te verwaarlozen risico gezien de samenstellingen van de beleggingen.

Verzekeringstechnische risico's

Dit betreft het risico dat uitkeringen (nu of in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product.

Naast uiteraard het herverzekeringscontract, waarop de herverzekeraars ook portefeuille analyses doet, wordt de portefeuille van De Onderlingen ook intern gemonitord. Tevens worden periodiek klantgroepen bepaald en worden deze onderzocht (en vaak ook bezocht). Bij de invoering van een nieuw product wordt de PARP-methodiek gevolgd.

Het risico dat de inschatting van technische voorziening niet voldoende blijkt te zijn, is redelijk beperkt. Naast dat ook deze voorzieningen herverzekerd zijn, wordt de inschatting bij De Onderlingen via de post voor post methodiek gedaan, waarbij de behandelaren in ieder geval elk kwartaal de toereikendheid van de inschatting toetsen.

Het concentratierisico is inherent aan het werkgebied van De Onderlingen en is om die reden (naast het herverzekeringscontract) beperkt te mitigeren.

Operationele risico's

Dit betreft het risico van de gevoeligheid voor ontoereikende inrichting of uitvoering van processen. Acceptatie van brandrisico's is d.m.v. handboeken vormgegeven. Tevens is er een uitgebreid audit-proces op dit thema.

Het informatierisico is beperkt binnen De Onderlingen (en data governance risico is minimaal). De financiële administratie is geïntegreerd in het IT-systeem (Novulo) en de beschikbaarheid van reguliere en ad-hoc data is goed.

De Onderlingen is in omvang een kleine organisatie, waardoor van nature functiescheiding een risico is. De Onderlingen maakt in alle processen risicoafwegingen in het kader van deze functiescheidingen. Kosten- en personeelsrisico's zijn bekend en daarop wordt actief gestuurd.

Omgevingsrisico's

Dit betreft het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat.

In het werkgebied van De Onderlingen zijn een aantal vaste concurrenten, die qua aantal of volume geen grote wijzigingen laten zien. De bedrijfsvoering van De Onderlingen houdt hier rekening mee. De technologische ontwikkelingen worden gevolgd en daar waar mogelijk sorteert De Onderlingen daar ook op voor, maar de concurrentiekracht op dat vlak is, ten opzichte van de grotere verzekeraars, beperkt.

Uitbestedingsrisico's

Dit betreft het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van de aan derden (al dan niet binnen een groep) uitbestede werkzaamheden dan wel door deze derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel wordt geschaad.

In het uitbestedingsbeleid zijn de samenwerkingspartijen aangeduid als cruciaal. Met deze partijen is een SLA opgesteld waarin de betreffende risico's worden geadresseerd.

IT-risico's

Dit betreft het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT.

De IT-infrastructuur is uitbesteed aan de SOM, waarbij kritisch gekeken is naar de risico's. In 2017 zijn aanpassingen in het netwerk gedaan die gezorgd hebben voor een verdere risicomitigatie. In 2020 is het streven om de kantoorautomatisering niet meer in eigen huis te hebben, maar extern te laten hosten, waarbij een verdere risicoreductie het uitgangspunt is.

In geval van een calamiteit is er een back-up en restore plan voor zowel Novulo, de IT-infrastructuur en telefonie/internet.

Novulo is qua opzet een flexibel pakket, waardoor aanpassingen in de bedrijfsprocessen relatief eenvoudig en met een beperkte doorlooptijd doorgevoerd kunnen worden.

Integriteitsrisico's

Betreft het risico dat de integriteit van de instelling of het financiële stelsel wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van de organisatie, medewerkers dan wel van de leiding in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen.

In de bedrijfsvoering is het voldoen aan wet- en (interne) regelgeving een belangrijke pijler. Daarin zijn ook maatregelen genomen om te voorkomen dat er gehandeld wordt met voorkennis en zijn tevens maatregelen genomen om te voorkomen dat De Onderlingen betrokken is bij witwas-activiteiten en of terrorismefinanciering. Alle medewerkers kennen de gedragscodes en moeten daar naar handelen.

Juridisch risico

Betreft het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van de rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn.

De Onderlingen heeft een intern beleid gericht op het voldoen aan (interne) Wet-en regelgeving en toetst ook periodiek of daar aan wordt voldaan.

Het aansprakelijkheidsrisico wordt verzekeringstechnisch afgedekt door een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering en een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

De afdwingbaarheid van contracten is geregeld in het uitbestedingsbeleid van De Onderlingen.

Kapitaalbeleid

Het kapitaalbeleid geeft duidelijkheid aan leden en toezichthouders over de doelstellingen van de maatschappij omtrent kapitaal en solvabiliteit. In het kapitaalbeleid is tevens opgenomen op welke wijze de monitoring van de solvabiliteit plaatsvindt en welke maatregelen er worden genomen als de solvabiliteitsnorm wordt overschreden. Door de Ledenraad, de vertegenwoordiging van de Algemene Ledenvergadering, is ingestemd met het kapitaalbeleid.

1.7 GEDRAGSCODES

De Corporate Governance Code bestaat formeel niet meer en is verankerd in de wet. Alhoewel De Onderlingen als kleine organisatie formeel geen verplichting heeft om in het jaarverslag een toelichting op dat vlak te geven, staan we toch stil (in het kader van de transparantie) bij een aantal onderwerpen dienaangaande.

De Raad van Commissarissen bestond in 2019 uit drie personen die door de Ledenraad en de Algemene Ledenvergadering zijn benoemd. Voorafgaand aan hun benoeming zijn alle commissarissen door De Nederlandsche Bank op geschiktheid getoetst. Hiermee voldoet de samenstelling van de Raad van Commissarissen aan alle eisen van deskundigheid, complementariteit en diversiteit.

Met een programma van permanente educatie wordt ervoor gezorgd dat dit ook in de toekomst zo blijft. Iedere commissaris neemt deel aan het educatieprogramma. Voor hun werkzaamheden ontvangen de commissarissen een vergoeding die door de Ledenraad is vastgesteld.

De directie bestaat uit twee personen die door de Raad van Commissarissen zijn benoemd. Voorafgaand aan hun benoeming zijn de directeuren door De Nederlandsche Bank op geschiktheid getoetst. Hiermee voldoet de samenstelling van de directie aan alle eisen van deskundigheid, diversiteit en complementariteit. Met een programma van permanente educatie wordt ervoor gezorgd dat dit ook in de toekomst zo blijft. Iedere directeur neemt deel aan het educatieprogramma en alle PE punten die voor nodig zijn voor het behouden/actueel houden van de vakdiploma's zijn behaald. Voorafgaand aan het jaar wordt bepaald welke opleidingen door de directie in het kader van permanente educatie gevolgd gaan worden.

Voor alle medewerkers van De Onderlingen die zich bezig houden met het primaire klantproces is er een Permanent Actueel programma, waarin geborgd is dat de vakinhoudelijke kennis op niveau is en blijft. Alle medewerkers zijn per balansdatum Permanent Actueel. Ook hebben alle medewerkers van De Onderlingen de verplichte PE voor de periode tot 1-4-2022 positief afgerond.

Zowel de directie als de Raad van Commissarissen leden hebben een moreel ethische verklaring afgelegd (De Eed). Iedere medewerker krijgt bij aanvang van het dienstverband de gedragscodes als leidraad voor zijn of haar handelen ter beschikking gesteld.

Het beloningsmodel van de directie en overige medewerkers kan als zorgvuldig, beheerst en duurzaam worden aangemerkt. Er worden geen vooraf afgesproken variabele beloningen toegekend binnen De Onderlingen. Dit geldt zowel voor de directie als de medewerkers van De Onderlingen. Wel staat het De Onderlingen open om (afhankelijk van het financieel resultaat) te beoordelen of een zeer beperkte extra beloning gegeven kan worden.

1.8 MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN

CO2 reductie

De Onderlingen kent in haar strategie het thema duurzaamheid. Kijkend naar de CO2 footprint van De Onderlingen dan is met name mobiliteit een belangrijk thema. Om die reden investeert de Onderlingen (bij vervanging van haar auto's) in elektrische auto's. Daarnaast maakt het pand in Lekkerkerk gebruik van zonnepanelen. Ook bij uitbestedingen van werkzaamheden wordt het onderwerp milieubelasting nadrukkelijk betrokken in de afwegingen.

Regionaal

In 2019 is De Onderlingen gestart met een mobiel kantoor. Naast dat dit heeft bijgedragen aan de zichtbaarheid van De Onderlingen, draagt dit ook bij aan het maatschappelijk onderwerp dat steeds meer banken en financieel dienstverleners juist uit de regio vertrekken. Daarnaast zorgt het mobiele kantoor ervoor dat er minder reisbewegingen van onze leden nodig zijn om ons te bezoeken.

Personeelsaangelegenheden

In 2018 is een aanvang gemaakt met het thema duurzame inzetbaarheid, in gesprekken met medewerkers en arbodienst. In 2019 is het een vervolg aan gegeven.

Onderzoek en ontwikkeling

In 2019 is een vervolg gegeven aan het opnieuw inrichten van Novulo. Novulo is uitermate geschikt om diensten aan de klanten te leveren d.m.v. verregaande processturing. In 2020 zal dit verder ingericht worden met als doel de kwaliteit en de doorlooptijden van onze processen te verbeteren. Tevens kunnen we dan gerichte acties en gerichte communicatie naar onze leden verzorgen. Verder staan digitale polisverwerking en een digitaal klant dossier op de rol om gerealiseerd te gaan worden.

1.9 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die impact hebben op de jaarrekening van 2019. Wat betreft de impact van de Corona-crisis op De Onderlingen, zie paragraaf 1.10.

1.10 TOEKOMSTVERWACHTINGEN EN DANKWOORD

Vanaf half maart is de economie in Nederland nagenoeg stil komen te liggen door de Corona-crisis. Het is niet eenvoudig voor de directie om de impact van deze crisis op De Onderlingen goed in te schatten. Om een zo goed mogelijk beeld te krijgen is er een analyse gemaakt van branches in de brand- en variaportefeuille die het hardst zullen worden getroffen door deze crisis. Zowel in een realistisch als 'worst-case' scenario bleek dat De Onderlingen zowel in 2020 als in 2021 winstgevend te zijn, met een gelijkblijvende schaderatio als gebudgetteerd. Mocht de schade toch hoger uitvallen heeft de directie het volste vertrouwen in het feit dat De Onderlingen voldoende reserves heeft om deze crisis te doorstaan en waarde te blijven bieden voor onze leden.

Verder verwacht de directie dat de ontwikkelingen in verzekeringsland zich door zetten. Grote verzekeraars gaan fuseren, andere verzekeraars trekken zich terug van de markt of stoppen met specifieke producten. Het gevolg is dan ook dat het aantal partijen actief op de Nederlandse markt verder verschaalt. Dit brengt De Onderlingen bedreigingen maar ook kansen.

Wij kunnen nog steeds het maatwerk leveren omdat wij dicht bij de klant staan en bekend zijn met de ontwikkelingen in het marktgebied. Door aandacht te geven aan de zaken die er toe doen, denk daarbij aan preventie-advies, specifieke producten, persoonlijk contact, vaste aanspreekpunten en zichtbaarheid in de regio.

Daar waar de concurrentie kiest voor standaardisatie, het beëindigen van specifieke producten of premieverhoging, kiest De Onderlingen voor kwaliteit, advies en een stabiel premiebeleid.

De afgelopen periode hebben wij als organisatie hard gewerkt aan het optimaliseren van de bestaande (klantgerichte)processen, het investeren in personeel en de kwaliteit van de portefeuille en dienstverlening. Concreet betekent dit dat De Onderlingen klaar is voor de toekomst. De toekomst waarin De Onderlingen een duidelijke positie heeft verworven door vast te houden aan de historie en het bestaansrecht. Een toekomst waarin De Onderlingen actief de klantwensen in vervulling wil laten gaan.

In 2020 verwacht De Onderlingen verdere investeringen te gaan doen ter ontwikkeling van Novulo. Qua personele bezetting verwacht De Onderlingen de komende jaren door te gaan in een nagenoeg gelijke tred.

In 2020 zal De Onderlingen opnieuw vorm geven aan de onderlinge gedachte, echter één gedachte blijft "Bij De Onderlingen doen we het voor, dankzij en met elkaar. Want samen kun je gewoon meer."

Wat De Onderlingen doet en waar we staan was niet mogelijk geweest zonder inzet van velen. Niet alleen zijn wij de medewerkers en de Raad van Commissarissen, maar ook de Ledenraad, de Algemene Ledenvergadering en vooral onze leden en varia-klanten dankbaar voor de inzet en het gegeven vertrouwen.

Schoonhoven, 29 mei 2020

Mw. C.C. de Ruijter

Algemeen Directeur

P. den Ouden

Directeur Financiën & Bedrijfsvoering

2. VERSLAG RAAD VAN COMMISSARISSEN

Als RvC hebben we het jaar ervaren als verder bouwen aan de toekomst. De ingezette externe oriëntatie van De Onderlingen is dit jaar verstevigd en de buitendienst is versterkt met specialisten op riet en de agrarische sector. Ook de binnendienst is verder versterkt om de verzoeken van onze leden service-gericht én conform de wetgeving te behandelen.

Gelukkig zien we dat dit jaar ook terug in een bescheiden groei van omzet in de brandverzekeringen én in de provisie op bemiddeling. We mogen dus voor onze leden meer financiële diensten verzorgen. Het aantal leden is weliswaar nog afgenomen in 2019, maar de afname is gehalveerd dus de dalende trend begint te keren. De uitdaging blijft om voor meer leden te mogen werken en voor elk lid meer te mogen betekenen zodat we met elkaar groeien als ledenorganisatie.

Het schaderesultaat was in 2019 wederom uitermate gunstig. Preventie en adequaat ingrijpen van leden maakt de te vergoeden schade laag en dat is goed voor ons allen. De kosten zijn in 2019 ook goed onder controle en grofweg conform begroting. Bij elkaar heeft dat geleid tot een wederom gunstig financieel jaar dat ons in staat stelt te investeren waar nodig en ook nog premierestitutie te doen.

Naast de commerciële ontwikkeling van de organisatie is ook ruim aandacht besteed aan het gebruik en de optimalisatie van IT binnen De Onderlingen. De uitvoering van deze plannen zal in 2020 plaatsvinden en De Onderlingen verder laten groeien. Met de in 2020 opgekomen Corona-situatie zal de groei lastig worden. De gemaakte analyse geeft ook krimp aan in de extra geraakte sectoren van ons werkgebied. De verwachte winst zal afnemen, maar ook in de 'zwaar weer'-scenario's blijft De Onderlingen zelf uit de problemen en in staat onze leden te ondersteunen.

De Ledenraad is in 2019 viermaal bij elkaar gekomen en de Financiële Commissie een keer extra ter bespreking van de jaarrekening. Naast de formele taak van het goedkeuren van de jaarstukken op advies van de Financiële Commissie, is de Ledenraad van belang voor het uitbouwen van de contacten met leden en als reflectie op de voorgestelde strategie.

De RvC heeft zich in 2019 naast op haar kerntaken gericht op het werven van een nieuwe (financieel) directeur alsmede vervanging binnen de eigen gelederen omdat de wettelijke termijnen aflopen. Vanwege de (aanstaande) wisselingen in de RvC en directie waarvoor we aan het werven zijn (geweest), hebben we de zelfevaluatie zonder externe ondersteuning gedaan. Normaliter zouden we dit eerder doen, maar omdat de samenstelling van de directie en RvC aan verandering onderhevig was in 2019/2020, is besloten om dit eind 2020 te doen.

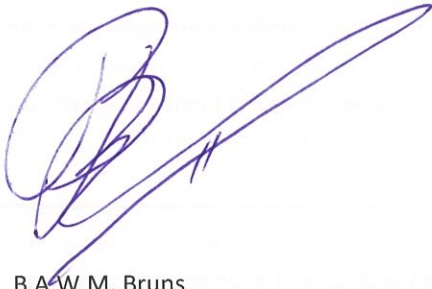
Ook aan strategie hebben we met de directie gewerkt, onder andere op de 'heidag'. Naast de heidag zijn we in 2019 viermaal bijeengekomen. Naast de genoemde extra onderwerpen hebben compliance, toezicht en de werkgeversrol richting de directie op onze agenda gestaan. Dit verslag leest u het beste in samenhang met de details over toezicht en governance die zijn opgenomen in de rest van dit rapport en op de website, waar ook de actuele samenstelling van de RvC is opgenomen.

De jaarrekening is gecontroleerd door onze accountant Daamen & Van Sluis te Capelle aan de IJssel. Op basis van de in het jaarverslag opgenomen cijfers heeft de accountant een controle-verklaring met een goedkeurend oordeel afgegeven. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2:101 lid 3 BW leggen wij de door de directie opgemaakte jaarrekening ter vaststelling voor aan de Ledenraad. Wij adviseren de vergadering de jaarrekening overeenkomstig vast te stellen.

Rest ons als ledenorganisatie u als leden te bedanken voor het groeiende vertrouwen en de daaruit voortvloeiende omzet. Medewerkers en directie willen we als RvC ook bedanken voor hun cruciale inzet om verder te bouwen aan deze mooie ledenorganisatie. Wij blijven u als leden ontzorgen met persoonlijk advies, een eerlijk financieel product en een kantoor bij u om de hoek!

Schoonhoven, 29 mei 2020

Raad van Commissarissen

B.A.W.M. Bruns

Voorzitter van de Raad van Commissarissen

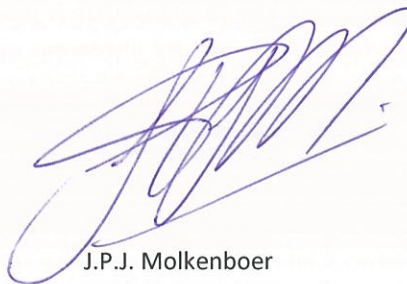
I.J.B. Arink

Vice-Voorzitter van de Raad van Commissarissen

G.J. Bode

Secretaris van de Raad van Commissarissen

J.P.J. Molkenboer

Lid van de Raad van Commissarissen

H.J. Gorter

Lid van de Raad van Commissarissen

3. JAARREKENING

3.1 ALGEMEEN

Fiscale positie

De in het boekjaar over het behaalde resultaat verschuldigde belasting kan als volgt worden berekend:

Resultaat voor belastingen	657.172
Bij: fiscaal hogere verkoopwinst Benschop	222.500
Af: correctie herwaardering panden	-85.625
Af: fiscaal hogere afschrijving panden	-5.278
Bij: resultaat deelnemingen	17.669
Af: fiscaal hogere afschrijving portefeuille Regiobank	-16.247
Bij: beperkt aftrekbare bedragen	4.500
Af: investeringsregelingen	-15.325
Verliesverrekening	-779.366
Fiscaal belastbaar bedrag	<u>0</u>

De hogere fiscale winst op het pand in Benschop komt door het grote verschil tussen vennootschappelijke waarde (marktwaaarde) en fiscale waarde (kostprijs, minus afschrijvingen). De Onderlingen heeft, na verrekening van de winst uit het boekjaar 2019, nog een (toekomstige) verliescompensatie van € 48.516 (2018: € 346.305). Er is nog een verliesverrekening (zogenaamde voorvoegingsverliezen) van de periode voor de fusie tussen De Onze, Lek & IJssel en De Waarden (die zijn opgegaan in De Onderlingen). De omvang daarvan bedraagt € 250.011 (2018: € 731.587).

Er is geen actieve belastinglatentie opgenomen. Statutair is het volgende bepaald inzake de winstbestemming:

1. Indien het totaal van de over een boekjaar ontvangen baten een overschot boven de lasten mocht opleveren, hebben de leden recht op dit overschot, naar evenredigheid van hun aandeel in de premie over het afgelopen boekjaar, tenzij de Ledenraad op voorstel van de directie, welk voorstel de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen behoeft, besluit (een deel van) dit overschot toe te voegen aan de algemene reserve van de maatschappij.

Primair zal dus een (eventuele) winst teruggeven worden aan de leden door middel van een premierestitutie, waardoor er geen fiscale winst gerealiseerd wordt.

Het toepasselijk belastingtarief bedraagt voor de eerste € 200.000 19% en boven de € 200,000 25%.

De effectieve belastingdruk in 2019 bedraagt -4,75%. Door de toepassing van de verliescompensatie wordt er per saldo geen belasting afgedragen.

3.2 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Toegepaste standaarden

De jaarrekening wordt opgesteld conform het jaarrekeningregime als bedoeld in BW 2 Titel 9, waarin begrepen afdeling 15. Afdeling 15 behandelt de voorkomende posten in de jaarrekening van verzekeringsmaatschappijen. Bij het opstellen van de jaarrekening is tevens rekening gehouden met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 605, welke richtlijnen voor verzekeringsmaatschappijen bevat.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Kosten die toezien op de niet-technische schaderekening worden toegerekend aan de niet-technische rekening.

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen

geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De goodwill heeft betrekking op de vergoeding voor overgenomen portefeuilles en representeert de vergoeding voor de toekomstige gekapitaliseerde winstmarges die in de overgenomen portefeuilles besloten liggen. De waarderingsgrondslag is de historische kostprijs minus afschrijvingen. De afschrijving vindt lineair in drie jaar plaats.

De software betreft investeringen in de Novulo applicatie. De waarderingsgrondslag is de historische kostprijs minus afschrijvingen. De afschrijving vindt lineair in vijf jaar plaats.

Terreinen en gebouwen

Panden in eigen gebruik en panden niet voor eigen gebruik

Gebouwen en terreinen voor eigen gebruik en niet voor eigen gebruik (beleggingspanden) worden gewaardeerd tegen actuele waarde, gebaseerd op een marktwaarde vastgesteld door een onafhankelijk ter zake kundig taxateur. Op gebouwen en terreinen wordt niet afgeschreven. Waardevermeerderingen worden rechtstreeks verwerkt in de winst- en verliesrekening en gelijktijdig wordt een herwaarderingsreserve gevormd uit de overige reserves. Waardeverminderingen worden eveneens verwerkt via de winst- en verliesrekening. Gelijktijdig wordt de herwaarderingsreserve verminderd ten gunste van de overige reserves.

Ultimo 2019 zijn de panden van De Onderlingen voor het laatst getaxeerd. Taxatie gebeurt in principe om het jaar tenzij er zwaarwegende aanleidingen zijn om dat vaker te doen.

De Marktwaarde is als volgt vastgesteld:

Doelenplein 11, Schoonhoven	€	270.000
Raadhuisplein 2, Lekkerkerk	€	400.000
Raadhuisplein 2a t/m d, Lekkerkerk (verhuurd)	€	598.625

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Indien in deelnemingen invloed van betekenis wordt uitgeoefend dan wel wanneer de maatschappij de winstrechten heeft, worden deze gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Deze is berekend door de activa, voorzieningen en schulden te waarden en het resultaat te berekenen op basis van de voor de moedermaatschappij geldende waarderingsgrondslagen. Voor ingehouden winsten van tegen nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen, waarover de vennootschap niet vrij kan beschikken, wordt een wettelijke reserve gevormd.

Andere deelnemingen

Indien in deelnemingen geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend worden deze gewaardeerd tegen actuele waarde. Veranderingen in de actuele waarde worden opgenomen in een herwaarderingsreserve. In de winst- en verliesrekening wordt voorts het in het verslagjaar gedeclareerde dividend verantwoord. Indien waardeverminderingen optreden worden deze primair onttrokken aan de herwaarderingsreserve die is gevormd voor deze deelneming. Is deze ontoereikend dan wordt het meerdere ten laste van het resultaat gebracht. Een eventuele latere terugneming van dit afwaarderingsverlies wordt dan eerst weer via het resultaat geleid alvorens weer wordt toegevoegd aan de herwaarderingsreserve.

Overige financiële beleggingen

Andere beleggingen

Andere beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaardewaarde. (On)gerealiseerde koersresultaten worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verantwoord. De andere beleggingen betreft een positie in edelmetalen.

Obligaties

De effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde. (On)gerealiseerde koersresultaten worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Vorderingen en overige activa

De vorderingen en overige activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde (behoudens agio en transactiekosten), onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen worden gewaardeerd op aanschafwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Technische voorzieningen

Voor te betalen schaden

De voorziening voor te betalen schaden bestaat uit het geschatte deel van de gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden plus een deel wel geleden maar nog niet gemelde schades (IBNR). Het aandeel van de herverzekeraar wordt in mindering gebracht op de voorziening. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde en heeft een overwegend kortlopend karakter. In de voorziening is geen rekening gehouden met op grond van Salvage of subrogatie te ontvangen bedragen, gezien dat dit zeer minimaal is bij De Onderlingen.

Voor pensioenen

De Onderlingen heeft een zogenaamde toegezegde-pensioenregeling. Onder de toegezegde-pensioenregeling wordt verstaan een regeling waarbij aan de werknemers een pensioen wordt toegezegd, waar de hoogte afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De over het boekjaar verschuldigde premie wordt als kosten verantwoord. Aangezien deze verplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen de nominale waarde. De risico's van loonontwikkeling en/of prijsindexatie zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioen. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Belastingen

Latente belastingverplichtingen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Toerekening van kosten en opbrengsten aan de technische/niet-technische rekening.

Op aanwijzing van De Nederlandsche Bank wordt de opbrengst uit de bemiddelingsactiviteiten ten gunste van de niet-technische rekening gebracht. Voor wat betreft de gemaakte kosten samenhangend met deze activiteit is een schatting gemaakt. De kosten zijn - aansluitend aan de rubricering van de bemiddelingsopbrengsten - ten gunste van de technische rekening gebracht en als last in de niet-technische rekening opgenomen.

Verdiende premies eigen rekening

Onder premie-inkomen wordt begrepen de over het boekjaar verdiende premies exclusief assurantiebelasting. De herverzekeringspremie is in de winst- en verliesrekening opgenomen tegen uitgaafprijs. De herverzekeringspremie van de S.O.B.H. wordt berekend op basis van een % van het bruto premie-inkomen onder aftrek van de premie voor de polissen in co-assurantie.

Schaden eigen rekening

De in de winst- en verliesrekening opgenomen post schade-uitkeringen betreft de ten laste van het boekjaar komende uitkeringen inclusief externe schadebehandelingskosten verminderd met de, op deze schadegevallen betrekking hebbende, uitkeringen van de herverzekeraar. De uitkeringen zijn opgenomen tegen nominale bedragen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende activa en worden lineair berekend, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Resultaat uit bemiddeling

Onder deze post zijn begrepen de over het boekjaar ontvangen provisies ter zake van de assuratiebemiddeling voor variaverzekeringen alsmede de opbrengsten uit advisering.

Opbrengsten uit deelnemingen

Het resultaat op deelnemingen betreft het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen.

Opbrengsten uit niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen

Het resultaat op niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen betreft het aandeel van de vennootschap in het resultaat van de niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen.

Opbrengsten uit overige beleggingen

Hieronder is opgenomen de over het boekjaar genoten interest op deposito's en spaarrekening (en) welke zijn opgenomen tegen nominale bedragen. Daarnaast zijn hieronder opgenomen de ontvangen huren minus de direct toewijsbare kosten, de afschrijving op het niet in eigen gebruik hebbend deel alsmede de financieringslasten.

Vennootschapsbelasting

De belasting wordt berekend over het commerciële resultaat vóór belastingen, rekening houdend met fiscale faciliteiten.

GRONDSLAGEN VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. In de opstelling wordt de cash flow, die bestaat uit het resultaat na belastingen vermeerderd met de afschrijvingslasten afzonderlijk gepresenteerd.

3.3 BALANS PER 31 DECEMBER 2019

in Euro's, voor winstbestemming

Activa	2019	2018
Immateriële vaste activa		
1 Goodwill / Software	<u>37.990</u>	<u>53.776</u>
	37.990	53.776
Beleggingen		
<i>Terreinen en gebouwen</i>		
2 Voor eigen gebruik	670.000	949.999
2 Overige terreinen en gebouwen	<u>598.625</u>	<u>553.000</u>
	1.268.625	1.502.999
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen</i>		
3 Deelnemingen in groepsmaatschappijen	541	69.726
4 Andere deelnemingen	<u>1.329.220</u>	<u>1.201.605</u>
	1.329.761	1.271.331
<i>Overige financiële beleggingen</i>		
5 Andere financiële beleggingen	999.534	826.804
6 Obligaties	<u>4.000</u>	<u>4.000</u>
	1.003.534	830.804
Vorderingen		
7 Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	41.080	49.846
8 Vorderingen uit herverzekering	501.583	481.213
9 Overige vorderingen	<u>20.242</u>	<u>37.452</u>
	562.904	568.510
Overige activa		
10 Materiële vaste activa en voorraden	303.874	125.897
11 Liquide middelen	<u>2.617.155</u>	<u>1.834.028</u>
	2.921.029	1.959.925
Overlopende activa		
12 Lopende rente en huur	209	5.226
13 Overige overlopende activa	<u>46.714</u>	<u>26.609</u>
	46.923	31.835
	<u>7.170.766</u>	<u>6.219.181</u>

<i>Passiva</i>	2019	2018
14 Eigen Vermogen		
Herwaarderingsreserve	663.194	610.465
Overige reserves	4.454.989	4.054.068
Resultaat boekjaar/onverdeelde winst	<u>688.377</u>	<u>326.036</u>
	5.806.560	4.990.569
Technische Voorzieningen		
15 Voor te betalen schaden/uitkeringen		
Bruto	150.131	104.291
Herverzekeringsdeel	<u>-105.092</u>	<u>-73.004</u>
	45.039	31.287
Voorzieningen		
16 Voor belastingen	<u>130.907</u>	<u>162.111</u>
	130.907	162.111
Schulden		
17 Schulden uit directe verzekering	586.436	514.387
18 Schulden uit herverzekering	248.712	150.555
19 Schulden uit bemiddelingsactiviteiten	99.458	99.660
20 Belastingen & premies soc. verzekeringen	<u>125.026</u>	<u>150.227</u>
	1.059.632	914.829
21 Overige schulden en overlopende passiva	128.628	120.386
	<u><u>7.170.766</u></u>	<u><u>6.219.181</u></u>

3.4 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2019

in Euro's

<i>Technische rekening schadeverzekering</i>	2019	2018
Verdiende premies eigen rekening		
22 Bruto premies	3.006.074	2.929.199
23 Uitgaande herverzekeringspremies	<u>2.111.383-</u>	<u>2.056.390-</u>
	894.691	872.809
24 Toegerekende opbrengsten uit beleggingen	160.951	76.706
Schaden eigen rekening		
25 Bruto	464.759-	993.765-
26 Aandeel herverzekeraar	<u>325.341</u>	<u>722.180</u>
	139.418-	271.585-
27 Wijziging voorziening voor te betalen schaden		
Bruto	45.841-	50.577
Aandeel herverzekeraar	<u>32.088</u>	<u>50.891-</u>
	13.753-	314-
28 Schaden eigen rekening	153.171-	271.899-
Bedrijfskosten		
Beheers- en personeelskosten;		
29 afschrijvingen bedrijfsmiddelen	997.846-	1.000.951-
Provisie en winstdeling ontvangen van herverzekeraars	<u>915.238</u>	<u>914.153</u>
	<u>82.608-</u>	<u>86.798-</u>
Resultaat technische rekening schadeverzekering	<u><u>819.862</u></u>	<u><u>590.819</u></u>

<i>Niet technische rekening</i>	2019	2018
Resultaat technische rekening schadeverzekering	819.862	590.819
Opbrengsten uit beleggingen		
30 Opbrengsten uit deelnemingen	69.185-	56.065-
31 Opbrengsten uit niet op netto-vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen	51.517	53.363
<i>Opbrengsten uit andere beleggingen:</i>		
32 - terreinen en gebouwen	170.392	115.739
33 Niet gerealiseerde winst beleggingen	169.178	40.375
34 Toegerekende opbrengsten uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening	160.951-	76.706-
Andere baten (bemiddeling)		
35 Provisie bemiddelingsactiviteiten	662.754	654.434
36 Opbrengsten uit adviesvergoedingen	<u>11.451</u>	<u>6.291</u>
	674.205	660.725
37 Andere lasten (Toegerekende kosten*)	997.846-	1.000.951-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	657.172	327.299
38 Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>31.206</u>	<u>1.263-</u>
Resultaat na belastingen	<u>688.377</u>	<u>326.036</u>

3.5 KASSTROOMOVERZICHT

in Euro's	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Nettowinst	688.377	326.036
Mutatie technische voorziening eigen rekening	13.752	313
Mutatie voorziening belastinglatentie	2.437-	1.263
Afschrijving bedrijfsmiddelen	91.289	101.527
Mutatie kortlopende schulden	153.046	157.521
Mutatie vorderingen	5.605	71.439-
Overige mutaties	<u>75.504</u>	<u>50.131</u>
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>1.025.137</i>	<i>565.352</i>
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
<i>Investerings en aankopen</i>		
Beleggingen in terreinen en gebouwen	85.626-	-
Overige beleggingen	172.730-	826.804-
Immateriële vaste activa	10.249-	-
Materiële vaste activa en voorraden	<u>260.028-</u>	<u>25.612-</u>
	528.632-	852.416-
<i>Desinvesteringen, aflossingen en verkopen</i>		
Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	269.827	-
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	-	215.000
Overige beleggingen	-	800
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa en voorraden	<u>16.796</u>	<u>294</u>
	286.623	216.094
Saldo mutatie beleggingen voor risico van polishouders	242.010-	636.322-
<i>Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten</i>	<i>242.010-</i>	<i>636.322-</i>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Betaalde dividenden	-	215.000-
<i>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	<i>-</i>	<i>215.000-</i>
Mutatie liquide middelen	783.127	285.970-
<i>Verloop geldmiddelen</i>		
Stand per 1 januari	1.834.028	2.119.999
Mutatie boekjaar	783.127	285.971-
Stand per 31 december	2.617.155	1.834.028

3.6 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

in Euro's

Activa

Immateriële vaste activa

1	<u>Goodwill / Software</u>	<i>Goodwill</i>	<i>Software</i>	2019	2018
	Aanschaffingswaarde	81.234	130.173	211.408	211.408
	Cumulatieve afschrijvingen	81.234-	76.397-	157.631-	108.491-
	Stand per 1 januari	-	53.776	53.776	102.917
	Mutaties	-	10.249	10.249	-
	Afschrijvingen	-	26.035-	26.035-	49.141-
		-	15.786-	15.786-	49.141-
	Aanschaffingswaarde	81.234	140.422	221.656	211.408
	Cumulatieve afschrijvingen	81.234-	102.432-	183.666-	157.631-
	Stand per 31 december	-	37.990	37.990	53.776

Deze post bestaat uit investeringen in Novulo en de aankoop van een portefeuille. De goodwill op de portefeuille is in 2018 volledig afgeschreven. De investeringen in Novulo worden in 5 jaar afgeschreven.

Beleggingen

2	<u>Terreinen en gebouwen</u>	<i>2019</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>
		<i>Eigen</i>	<i>Overige</i>	<i>Eigen</i>	<i>Overige</i>
		<i>Gebruik</i>		<i>Gebruik</i>	
	Aanschaffingswaarde	867.550	424.519	867.550	424.519
	Herwaarderingen	82.449	128.481	82.449	128.481
	Stand per 1 januari	949.999	553.000	949.999	553.000
	Investeringen	-	-	-	-
	Desinvesteringen	320.000-	-	-	-
	Waarde verandering	40.001	45.625	-	-
		279.999-	45.625	-	-
	Aanschafwaarde	547.550	424.519	867.550	424.519
	Herwaarderingen	122.450	174.106	82.449	128.481
	Stand per 31 december	670.000	598.625	949.999	553.000

De desinvestering heeft betrekking op het pand te Benschop.

	2019	2018
<u>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen</u>		
3 Deelnemingen in groepsmaatschappijen		
Belangenbehartiging De Waarden B.V. (100% deelneming)	-	40.976
Belangenbehartiging Lek & IJssel B.V. (100% deelneming)	541	28.750
Stand per 31 december	541	69.726
<i>Belangenbehartiging De Waarden B.V. (100% deelneming)</i>		
Stand per 1 januari	40.976	286.930
Opname	-	215.000-
Resultaat deelneming	40.976-	30.954-
Stand per 31 december	-	40.976
<i>Belangenbehartiging Lek & IJssel B.V. (100% deelneming)</i>		
Stand per 1 januari	28.750	53.861
Resultaat deelneming	28.209-	25.110-
Stand per 31 december	541	28.750
4 Andere deelnemingen (deelneming zonder invloed van betekenis)		
<i>Onderlinge Verzekeringsmaatschappij "SOM" U.A.</i>		
Stand per 1 januari	1.201.605	1.186.277
Herwaardering deelneming	127.615	15.328
Stand per 31 december	1.329.220	1.201.605

Het kapitaalbelang in de Onderlinge Verzekeringsmaatschappij "SOM" U.A. te De Meern bedraagt thans 10%

	2019	2018
<u>Overige financiële beleggingen</u>		
5 Andere financiële beleggingen / edelmetalen		
Stand per 1 januari	826.804	-
Aankoop boekjaar	-	784.703
Verkoop boekjaar	-	-
Waarde mutaties/koersmutaties	172.730	42.101
Stand per 31 december	999.534	826.804
6 Obligaties		
Stand per 1 januari	4.000	4.800
Aankoop boekjaar	-	-
Verkoop boekjaar	-	800-
Waarde mutaties/koersmutaties	-	-
Stand per 31 december	4.000	4.000

7	<i>Vorderingen uit directe verzekeringen op verzekeringsnemers (debiteuren) -/- voorziening dubieuze debiteuren</i>			41.080	49.846	
	Stand per 31 december			41.080	49.846	
8	<i>Vorderingen uit herverzekering</i>					
	Te ontvangen winstaandeel			497.155	471.916	
	Schadeuitkeringen			4.428	9.297	
	Stand per 31 december			501.583	481.213	
9	<i>Overige vorderingen</i>					
	Vooruitbetaalde kosten			20.242	37.452	
	Stand per 31 december			20.242	37.452	
10	<i>Materiële vaste activa</i>	<i>Vervoer- middelen</i>	<i>Computers en toebehoren</i>	<i>Kantoor inventaris</i>	2019	2018
	Historische aanschafwaarde	147.487	70.884	188.034	406.405	381.420
	Cumulatieve afschrijvingen	89.535-	46.630-	148.049-	284.214-	233.033-
	Stand per 1 januari	57.953	24.253	39.985	122.191	148.387
	Mutaties:					
	Investeringsen	230.825	10.115	18.905	259.845	26.483
	Afschrijvingen	39.923-	10.600-	14.732-	65.255-	52.386-
	Desinvesteringen	81.974-	7.875-	2.415-	92.264-	1.498-
	Afschrijving desinvesteringen	67.432	6.763	1.272	75.468	1.204
		176.360	1.596-	3.030	177.794	26.196-
	Historische aanschafwaarde	296.338	73.124	204.524	573.986	406.405
	Cumulatieve afschrijvingen	62.025-	50.467-	161.509-	274.001-	284.214-
	Stand per 31 december	234.313	22.657	43.015	299.985	122.191
	Jaarlijkse afschrijvingen in % van de verkrijgingsprijs:	20%	20%	20%		
	Voorraad blusmiddelen ultimo				3.889	3.706
	Totaal MVA en voorraden per 31 december				303.874	125.897

11	<u>Liquide middelen</u>	2019	2018
	Rabobank	580.008	545.247
	ING Bank	606.014	7.412
	Regiobank (Volksbank)	581.348	381.153
	Triodos Bank	499.566	599.732
	ABN AMRO	349.956	300.094
	Kasgelden	263	391
	Stand per 31 december	2.617.155	1.834.028

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

Overlopende activa

12	<i>Lopende rente en huur</i>	2019	2018
	Nog te ontvangen rente	209	212
	Nog te ontvangen huur onder aftrek voorziening	-	5.014
	Stand per 31 december	209	5.226

13	<i>Overige overlopende activa</i>	2019	2018
	Nog te ontvangen bedragen	46.714	26.609
	Stand per 31 december	46.714	26.609

Passiva

14 Eigen vermogen	2019	2018
<i>Overige reserves</i>		
Stand per 1 januari	4.054.068	3.798.335
Premierestitutie stichting	-	215.000-
Resultaatverdeling voorgaand boekjaar	326.036	453.616
Toevoeging i.v.m. wijziging tarief VPB latentie panden	-	17.117
Dotatie Herwaarderingsreserve panden	74.886	-
Stand per 31 december	4.454.989	4.054.068
<i>Herwaarderingsreserve onroerend goed</i>		
Stand per 1 januari	523.985	523.985
Desinvestering	158.030-	-
Herwaardering panden	83.144	-
Stand per 31 december	449.099	523.985
<i>Herwaarderingsreserve deelneming</i>		
Stand per 1 januari	86.480	71.152
Herwaardering	127.615	15.328
Stand per 31 december	214.095	86.480
Totaal herwaarderingsreserve	663.194	610.465

Solvabiliteit

In de Wft is bepaald dat een verzekeringsmaatschappij over voldoende solvabiliteit dient te beschikken. De maatschappij heeft hiervoor regels opgesteld die terug zijn te vinden in het kapitaalbeleid. Het kapitaalbeleid wordt door de Ledenraad van de Onderlingen vastgesteld. De maatschappij berekent de wettelijke Solvabiliteitskapitaalvereisten met gebruik van de standaard formule(s). In deze formule(s) zijn de voornaamste risico's van de maatschappij opgenomen. De wettelijke solvabiliteitseisen worden minimaal één keer per jaar berekend en vastgesteld. Bij het opstellen van de kwartaalrapportages wordt het aanwezige vermogen getoetst aan de gestelde solvabiliteitsnormen. De frequentie van deze monitoring wordt verhoogd indien er een gedefinieerd triggerevenement plaatsvindt.

	2019	2018
Solvency II ondergrens van het MKV (25% van SKV)	586.229	536.997
Solvency II Solvabiliteitskapitaalvereiste	2.344.915	2.147.989
Door de De Onderlingen wenselijk geachte solvabiliteit	4.510.950	4.095.419
Aanwezige solvabiliteit - Solvency II	5.765.892	4.934.962
Solvabiliteitspercentage	246%	230%

De kwaliteit van het kapitaal is 100% Tier-1 kapitaal. De maatschappij voldoet dus ruimschoots aan de minimum kapitaalvereisten. De berekening toont een SKV van € 2.344.950. De hierbij behorende Solvabiliteitsratio bedraagt 246%. De gewenste Solvabiliteit is bepaald door bovenop de SKV berekening 3 keer een maximaal exploitatieverlies bij het raken van de stop-loss op te tellen. Daarmee kan de maatschappij 3 jaren achtereen de stop-loss raken alvorens de SKV-grens benaderd wordt.

Totaalresultaat

Op grond van artikel 2:440a BW dient een overzicht van de samenstelling van het totaalresultaat te worden opgenomen.

	2019	2018
Stand per 1 januari	4.990.569	4.847.088
Premierestitutie stichting de Waarden	-	215.000-
Mutatie Herwaardering deelneming en panden	127.614	15.328
Toevoeging i.v.m. wijziging tarief VPB latentie panden	-	17.117
Resultaat boekjaar	688.377	326.036
Stand per 31 december	5.806.560	4.990.569

Resultaat boekjaar

Saldo conform resultatenrekening	688.377	326.036
	688.377	326.036

Voorstel resultaatbestemming

De directie stelt voor om op grond van het over het jaar 2019 behaalde resultaat over te gaan tot het verlenen van een algemene premierestitutie van 5% over de in 2019 gefactureerde premies. De premierestitutie wordt via een directe uitkering met de leden-verzekerden verrekend. Het volledige resultaat wordt ten gunste van de overige reserve gebracht. De premierestitutie wordt in 2020 verantwoord. Dit voorstel is nog niet in de jaarrekening verwerkt.

	2019	2018
Aanwezige solvabiliteit - Solvency II - Na Premierestitutie	5.615.588	n.v.t.
Solvabiliteitspercentage Na Premierestitutie	239%	n.v.t.

Technische Voorzieningen

15 <u>Voor te betalen schaden</u>	2019	2019	2018	2018
	<i>bruto</i>	<i>aandeel herverze- keraar</i>	<i>bruto</i>	<i>aandeel herverze- keraar</i>
Stand per 1 januari	104.291	73.004	154.869	123.895
Betalingen / Ontvangsten m.b.t. voorgaande jaren	75.165-	52.616-	144.757-	115.920-
Taxatieverschillen voorgaande jaren	29.126-	20.388-	10.111-	7.974-
Schaden boekjaar	539.725	377.808	953.299	679.263
Betalingen / Ontvangsten m.b.t. lopend jaren	389.594-	272.716-	849.008-	606.260-
Stand per 31 december	150.131	105.092	104.291	73.004

De looptijd van deze voorziening is overwegend kortlopend van aard. Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen waardoor de afwikkeling langer dan 1 jaar kan duren.

Volgens artikel 2:439 lid 6 BW dient een matrix te worden opgesteld waarin wordt aangegeven op welke schadejaren de uitloop (opgenomen in de winst- en verliesrekening) betrekking heeft.

<i>Schadestatistiek</i>	2019	2019	2018	2018
	<i>bruto</i>	<i>aandeel herver- zekeraar</i>	<i>bruto</i>	<i>aandeel herver- zekeraar</i>
t-3	-	-	-	-
t-2	90	63	3.999-	3.144-
t-1	29.216-	20.451-	6.113-	4.830-
	29.126-	20.388-	10.111-	7.974-
t	539.725	377.808	953.299	679.263
Totaal	510.599	357.420	943.188	671.289

Netto schadestatistiek

Schadejaar

<i>Schadejaar</i>	<i>Afwikkelaar</i>			
	0	1	2	3
t-5	-	79.730	2.985	-
t-4	143.922	26.547	883	-
t-3	148.404	42.556	9.676	-
t-2	98.372	19.160	90	
t-1	242.748	22.459		
t	116.878			

Afloopstatistiek (voor herverzekering)

	<i>voorziening schade ultimo vorig boekjaar</i>	<i>Betaalde schade in boekjaar</i>	<i>Voorziening schade ultimo boekjaar</i>	<i>Afwikkel- resultaat</i>
t-2	-	90	-	90-
t-1	104.291	75.075	-	29.216
t	-	389.594	150.131	
Totalen	104.291	464.759	150.131	29.126

Afloopstatistiek (na herverzekering)

	<i>voorziening schade ultimo vorig boekjaar</i>	<i>Betaalde schade in boekjaar</i>	<i>Voorziening schade ultimo boekjaar</i>
t-2	-	27	-
t-1	31.287	22.522	-
t	-	116.878	45.039
Totalen	31.287	139.427	45.039

Het afwikkelresultaat op 2018 is positief. Er is prudent gereserveerd.

16 Voorzieningen	2019	2018
Voor belastingen	130.907	162.111
Stand per 31 december	130.907	162.111

Van de voorziening is € 3.385 kortlopend. Het overige is langlopend.

Schulden	2019	2018
17 Schulden uit directe verzekering		
Vooruitontvangen premies	580.894	498.984
Terug te betalen premies	5.542	15.403
Stand per 31 december	586.436	514.387
18 Schulden uit herverzekering		
Schuld aan herverzekeraar	248.712	150.555
Stand per 31 december	248.712	150.555
19 Schulden uit bemiddelingsactiviteiten		
Schulden aan assuradeuren	99.458	99.660
Stand per 31 december	99.458	99.660
20 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loon- en Premieheffing	60.818	90.884
Omzetbelasting	1.510	1.368
Assurantiebelasting	62.698	57.975
Stand per 31 december	125.026	150.227
21 Overige schulden en overlopende passiva		
Vakantiegelden	30.660	35.978
Vakantiedagen	22.468	20.871
Waarborgsommen	850	4.250
Crediteuren	54.316	55.527
Diversen	20.334	3.758
Stand per 31 december	128.628	120.386

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Obligo Nederlandse Herzekeeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. ad € 13.045.

3.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER BOEKJAAR 2019

in Euro's

	2019	2018
Premie-inkomen		
22 Totaal ontvangen premie leden/verzekerden	3.006.074	2.929.199
	3.006.074	2.929.199
Herverzekeringspremie		
23 Herverzekeringspremie	2.111.383-	2.056.390-
	2.111.383-	2.056.390-
Schadeuitkeringen		
25 Bruto-schade	464.759-	993.765-
26 Af: uitkering herverzekeraar	325.341	722.180
27 Af: mutatie voorziening schade	31.287	30.974
27 Bij: dotatie reservering schade	45.039-	31.287-
28	153.171-	271.899-
Overige opbrengsten		
35 Provisie diverse maatschappijen	662.754	654.434
36 Overige adviesopbrengsten	11.451	6.291
	674.205	660.725
Salarissen		
Bruto salarissen	864.933-	944.911-
Ontvangen ziekengeld	67.205	46.242
Reservering vakantiedagen	1.907-	4.824
Reservering vakantiegeld	60.989-	37.371-
	860.624-	931.217-

Sociale lasten	2019	2018
Ziekteverzuimverzekering	34.480-	42.612-
Werknemerspremies	152.125-	146.990-
Pensioenpremie	85.801-	81.391-
	272.406-	270.993-

Afschrijvingen	2019	2018
Goodwill	-	23.107-
Vervoersmiddelen	39.923-	27.969-
Software	26.035-	26.035-
Computerapparatuur	10.600-	14.187-
Kantoorinventaris	14.732-	10.230-
	91.289-	101.527-
Af/bij: boekwinsten/verliezen verkopen	9.474	194-
Totaal afschrijvingen ten laste van bedrijfsresultaat	81.815-	101.721-

Overige bedrijfskosten	2019	2018
Overige personeelskosten	209.677-	199.182-
Reis- en verblijfskosten	47.322-	29.045-
Huisvestingskosten	104.492-	113.031-
Kantoorkosten	342.475-	306.449-
Verkoopkosten	76.881-	50.265-
	780.848-	697.972-

<u>Specificatie overige bedrijfskosten</u>	2019	2018
<i>Overige personeelskosten:</i>		
Reiskosten	17.402-	16.082-
Cursussen en trainingen	12.677-	24.616-
Uitzendkrachten	82.576-	72.160-
Externe inhuur	63.372-	53.214-
compliance werkzaamheden	12.807-	10.716-
Wervingskosten en overige kosten	20.843-	22.394-
	209.677-	199.182-

Specificatie Reis- en verblijfkosten:

Onderhoud en brandstof auto's	34.989-	20.717-
Belasting en verzekering auto's	12.334-	8.328-
	<u>47.322-</u>	<u>29.045-</u>

Specificatie Huisvestingskosten:

Schoonmaakkosten	16.958-	19.008-
Vaste lasten/energie/onderhoud/huur	38.409-	20.777-
Huurkosten	3.000-	-
Huurkosten panden in eigen gebruik	46.125-	73.246-
	<u>104.492-</u>	<u>113.031-</u>

Specificatie Kantoorkosten:

Kantoorbenodigdheden	45.333-	29.857-
Onderhoud computer/automatisering	62.300-	56.997-
Telefoon en Fax	19.515-	20.270-
Porti	20.327-	28.355-
Verzekeringen	20.219-	22.056-
Accountantskosten	49.967-	39.980-
Preventie/inspecties	16.139-	8.563-
Vergoeding RVC en Ledenraad	39.208-	29.845-
Contributies en abonnementen	19.826-	26.554-
Kantinevoorzieningen	3.779-	4.245-
Kosten voorziening dubieuze debiteuren	3.406-	9.645-
Bankkosten	9.374-	8.535-
Overig	33.082-	40.837-
	<u>342.475-</u>	<u>306.449-</u>

Specificatie Verkoopkosten

Reclame	62.761-	42.712-
Advertenties	10.628-	6.274-
Representatie	3.492-	1.278-
	<u>76.881-</u>	<u>50.265-</u>

29/37 Toegerekend aan de technische rekening 50%* 997.846- 1.000.951-

*Aan de niet technische rekening wordt eveneens 50% toegerekend

Opbrengsten uit beleggingen

	2019	2018
<u>Opbrengsten uit deelnemingen</u>		
30 Belangenbehartiging De Waarden B.V. (100% deelneming)	40.976-	30.954-
30 Belangenbehartiging Lek & IJssel B.V. (100% deelneming)	28.209-	25.110-
31 Onderlinge Verzekeringsmaatschappij "SOM" U.A.	51.517	53.363
Totaal resultaat deelnemingen	17.668-	2.702-
<u>Opbrengsten terreinen en gebouwen</u>		
Huuropbrengsten Raadhuisplein 2a t/m 2d	46.851	45.990
Huuropbrengsten panden in eigen gebruik	46.125	73.246
Gerealiseerd resultaat uit verkoop	5.000-	-
Mutatie herwaardering panden	85.625	-
32 Netto resultaat	173.600	119.236
<u>Opbrengsten effecten</u>		
33 Ongerealiseerde koersresultaten	172.730	42.101
Resultaat effecten	172.730	42.101
Totaal opbrengsten uit beleggingen	328.662	158.635

Beleggingskosten

	2019	2018
32 Vaste lasten en onderhoud terreinen en gebouwen	3.209-	3.496-
33 Kosten effectenbeheer	3.552-	1.726-
Totaal lasten i.v.m. beleggingen	6.761-	5.222-
Netto beleggingsopbrengsten	321.901	153.412
24/34 Toegerekend aan niet technische rekening 50%*	160.951	76.706

*Aan de niet technische rekening wordt eveneens 50% toegerekend

De toerekening van de beleggingsopbrengsten en de kosten aan de niet technische rekening wordt gebaseerd op een inschatting van de werkzaamheden die de organisatie uitvoert ten behoeve van de bemiddeling en de verzekeringsactiviteiten.

38 Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	2019	2018
Aanpassing latente belastingverplichting a.g.v. wijziging belastingtarieven	-	554
Ontstaan en terugnemen van tijdelijke verschillen	31.206	1.816-
	<u>31.206</u>	<u>1.263-</u>

Schoonhoven, 29 mei 2020

Directie:

Mw. C.C. de Ruijter
Algemeen Directeur

P. den Ouden
Directeur Financiën & Bedrijfsvoering

Raad van Commissarissen:

B.A.W.M. Bruns
Voorzitter van de Raad van Commissarissen

I.J.B. Arink
Vice-Voorzitter van de Raad van Commissarissen

G.J. Bode
Secretaris van de Raad van Commissarissen

J.P.J. Molkenboer
Lid van de Raad van Commissarissen

H.J. Gorter
Lid van de Raad van Commissarissen

3.8 SOLVENCY II

Activa	2019 vennootschappelijk	2019 Solvency II
Immateriële vaste activa		
Goodwill/software	<u>37.990</u>	<u>-</u>
	37.990	-
Beleggingen		
<i>Terreinen en gebouwen</i>		
Voor eigen gebruik	670.000	670.000
Overige terreinen en gebouwen	<u>598.625</u>	<u>598.625</u>
	1.268.625	1.268.625
<i>Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen</i>		
Andere deelnemingen	<u>1.329.761</u>	<u>1.329.761</u>
	1.329.761	1.329.761
<i>Overige financiële beleggingen</i>		
Andere financiële beleggingen	<u>1.003.534</u>	<u>1.003.534</u>
	1.003.534	1.003.534
Vorderingen		
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	41.080	41.080
Vorderingen uit herverzekering	501.583	501.583
Verhaalbare herverzekeringsbedragen schade	105.092	105.537
Overige vorderingen	<u>20.242</u>	<u>20.242</u>
	667.996	668.442
Overige activa		
Materiële vaste activa	299.985	299.985
Voorraad blusmiddelen	3.889	3.889
Liquide middelen	<u>2.617.155</u>	<u>2.617.155</u>
	2.921.029	2.921.029
Overlopende activa		
Lopende rente en huur	209	209
Overige overlopende activa	<u>46.714</u>	<u>46.714</u>
	46.923	46.923
	<u>7.275.858</u>	<u>7.238.314</u>

Passiva	2019 vennootschappelijk	2019 Solvency II
Eigen Vermogen		
Eigen vermogen/Overschot activa vs verplichtingen	4.454.989	5.765.892
Herwaarderingsreserve *	663.194	
Resultaat boekjaar	<u>688.377</u>	<u> </u>
	5.806.560	5.765.892
Technische Voorzieningen		
<i>Voor te betalen schaden</i>		
Bruto	150.131	150.766
Risicomarge	<u>-</u>	<u>2.488</u>
	150.131	153.254
Schulden		
Schulden uit directe verzekering	586.436	586.437
Schulden uit herverzekering	248.712	248.712
Schulden uit bemiddelingsactiviteiten	99.458	99.458
Uitgestelde belastingverplichtingen	130.907	130.907
Belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>125.026</u>	<u>125.026</u>
	1.190.539	1.190.539
Overlopende passiva	128.628	128.628
	<u><u>7.275.858</u></u>	<u><u>7.238.314</u></u>

De Wft schrijft voor dat er een marktwaarde balans opgenomen moet worden in de jaarrekening voor een Solvency II Basic verzekeraar. Tussen de marktwaarde balans, die volgens de Solvency II richtlijn opgesteld wordt, en de vennootschappelijke balans zitten verschillen in de waardering.

Bij De Onderlingen zijn de volgende verschillen tussen de vennootschappelijke balans en de Solvency II grondslagen.

Immateriële Vaste Activa

Op de Solvency balans worden alleen immateriële activa opgenomen op het moment dat die individueel geïdentificeerd kunnen worden en separaat verhandeld kunnen worden. Goodwill wordt niet geactiveerd. De waardering op de Solvency II balans en op de vennootschappelijke balans is identiek met uitzondering van de goodwill die uit de Solvency II balans gehaald is.

Waardering van de herverzekeringvorderingen

In de vennootschappelijke balans worden de vorderingen op de herverzekeraar gewaardeerd tegen nominale waarde. Op de Solvency II balans worden de vorderingen gewaardeerd op de beste schatting (wiskundige verwachtingswaarde van de uitgaande kasstroom minus de nog te ontvangen kasstromen). Deze worden gediscoteerd met de door DNB vastgestelde risicovrije rentetermijn structuur (Uitvoeringsverordening Hoofdstuk III, artikel 22-36).

Waardering van de technische voorzieningen

Voorziening Schade

Waardering van de voorziening schade gebeurd binnen Solvency II op Beste Schatting met additioneel een risicomarge. De risicomarge wordt berekend volgens de de Cost-of-Capital (= CoC) methode (uitvoeringsverordening Hoofdstuk III 37-39).

Vennootschappelijk bestaat de voorziening voor te betalen schaden uit het geschatte deel van de gemelde, maar nog niet afgewikkelde schaden plus een deel wel geleden maar nog niet gemelde schades (IBNR). De voorziening heet een overwegend kortlopend karakter.

In de Solvency II balans wordt de vordering op de herverzekeraar opgenomen op de activa zijde van de balans. In de vennootschappelijke balans staat deze gesaldeerd op de passiva zijde van de balans. Om de vergelijking tussen beiden mogelijk te maken is deze post in de vergelijkende cijfers op de vennootschappelijke balans verschoven van de passiva naar de Activa zijde van de balans.

4. OVERIGE INFORMATIE

Gemiddeld aantal medewerkers

Bij De Onderlingen waren in 2019 17,9 FTE werkzaam (2018 20,5 FTE).

Bezoldiging bestuur

Op grond van de artikel 2:383c BW dient er in de jaarrekening een opgave van de bezoldiging (totale kosten) van de bestuurders in het boekjaar opgenomen te worden

<i>(in euro's)</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
- Totale bezoldiging directie in het boekjaar:	235.070	243.889
- Totale bezoldiging Raad van Commissarissen in het boekjaar:	31.040	24.495

Honoraria externe accountant

Op grond van het artikel 2:382a BW dient er in de jaarrekening een overzicht van de totale honoraria van de externe accountant, zoals genoemd in artikel 1 lid 1a en 1e Wet toezicht accountantsorganisaties, opgenomen te worden.

<i>(in euro's)</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>
- Honoraria onderzoek jaarrekening:	38.115	39.980
- Overige (non Assurance) opdrachten:	6.003	5.558

Schoonhoven, 29 mei 2020

Directie:

C.C. de Ruijter
Algemeen directeur

P. den Ouden
Directeur Financien & Bedrijfsvoering

Raad van Commissarissen:

B.A.W.M. Bruns
Voorzitter van de Raad van Commissarissen

I.J.B. Arink
Vice-Voorzitter van de Raad van Commissarissen

G.J. Bode
Secretaris van de Raad van Commissarissen

J.P.J. Molkenboer
Lid van de Raad van Commissarissen

H.J. Gorter
Lid van de Raad van Commissarissen

5. OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING OMTRENT DE BESTEMMING VAN DE WINST (ARTIKEL 37)

1. Indien het totaal van de over een boekjaar ontvangen baten een overschot boven de lasten mocht opleveren, hebben de leden recht op dit overschot, naar evenredigheid van hun aandeel in de premie over het afgelopen boekjaar, tenzij de Ledenraad op voorstel van de Directie, welk voorstel de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Commissarissen behoeft, besluit (een deel van) dit overschot toe te voegen aan de algemene reserve van de maatschappij.

2. De algemene reserve van de maatschappij kan door de Directie worden gebruikt om tot een spoedige uitkering van schadevergoedingen te geraken, tenzij de vastgestelde solvabiliteitsnormen conform het kapitaalbeleid van de maatschappij worden onderschreden.

Statutaire regeling omtrent de verwerking van een nadelig saldo (artikel 38)

1. Indien de premies en andere inkomsten over het boekjaar niet voldoende zijn voor betaling van de schaden en kosten, kan de Directie besluiten om het nadelig saldo geheel of gedeeltelijk ten laste van de algemene reserve te brengen. De leden van de maatschappij zijn niet aansprakelijk voor het nadelig saldo. Dit laat onverlet dat ieder lid van de maatschappij gehouden blijft om de reeds door hem verschuldigde premies aan de maatschappij te voldoen.

2. Het besluit van de Directie als bedoeld in lid 1 van dit artikel kan worden uitgevoerd, tenzij door de Ledenraad binnen dertig (30) dagen na de kennisgeving van het besluit van de Directie, met een meerderheid van ten minste twee/derde van de uitgebrachte geldige stemmen, wordt besloten tot vernietiging van het besluit van de Directie en het nemen van een alternatief besluit tot het dekken van het nadelig saldo; het alternatief besluit mag niet in strijd zijn met het bepaalde in de tweede volzin van lid 1 van dit artikel.

CONTROLE VERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de ledenraad en de raad van commissarissen van
Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A.
Doelenplein 11
2871 CV SCHOONHOVEN

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A. te Schoonhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A. per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de winst- en verliesrekening over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Onderlinge Verzekerings Maatschappij "De Onderlingen" U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de directie;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de maatschappij in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de maatschappij te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de maatschappij haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de maatschappij.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als

basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de maatschappij haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een maatschappij haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Capelle aan den IJssel, 29 mei 2020

Daamen & van Sluis Accountants Belastingadviseurs

